

MANIFEST PROGRAMOWY „UNIWERSYTECKIEGO CZASOPISMA SOCJOLOGICZNEGO”: WSTĘP REDAKTORÓW UCS

Szanowne Czytelniczki,
Szanowni Czytelnicy,

przed Państwem 26. numer „Uniwersyteckiego Czasopisma Socjologicznego / Academic Journal of Sociology”, który jest równocześnie nowym rozdziałem bez mała piętnastoletniej historii naszego akademickiego periodyku. Oto rozpoczynamy przygodę w nowym składzie Kolegium Redakcyjnego, pragnąc, aby najnowsze otwarcie przyczyniło się zarówno do kontynuowania misji naukowej UCS, jak i poszerzało epistemologiczne horyzonty oraz zagłębiało się w niezbadane dotąd galaktyki społeczno-kulturowej rzeczywistości. Nasze pierwsze wystąpienie jest świetną okazją do, po pierwsze, złożenia podziękowań dla dotychczasowego Kolegium Redakcyjnego na ręce dwóch poprzednich redaktorów naczelnych; podziękowania za długie lata ciężkiej, wytrwałej i owocnej pracy redakcyjnej, po drugie, podsumowania dorobku UCS, po trzecie, do przywitania nowego składu ekipy redakcyjnej, wreszcie choćby krótkiego naszkicowania wizji dalszego rozwoju naszego czasopisma. Na końcu tradycyjnie powiemy kilka słów o aktualnym wydaniu.

Paweł Ruszkowski był pierwszym redaktorem naczelnym UCS oraz inicjatorem powstania czasopisma, które wdrożył do obiegu z pomocą środowiska socjologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Dziękujemy mu za tę ideę, za wszystkie pomysły wcielone w życie oraz za osiem numerów naszego czasopisma. Podziękowania kierujemy również do Sławomira H. Zaręby, który od roku 2014 (od numeru 9.) objął stanowisko redaktora naczelnego, co wiązało się ze zdynamizowaniem działań na polu redakcyjnym oraz organizacyjnym, biorąc pod uwagę wciąż rosnące wymagania stawiane czasopismom naukowym, głównie poprzez parametryzację praktycznie całego tego obszaru. Od tego momentu UCS zaczął być wydawany w formie papierowej (przy kontynuacji wersji elektronicznej, która była pierwotna dla naszego czasopisma). Doświadczenia związane ze specyfikacją druku (m.in. skład i łamanie tekstu, angaż profesjonalnej korektorki języka polskiego – p. Ewy Antoniak) pozwoliły na dalsze nabywanie umiejętności i doświadczeń przez Kolegium Redakcyjne. W okresie nadzoru nad UCS Sławomira H. Zaręby udało się opublikować łącznie 16 zeszytów (od 9. do 25.), w ramach których sporządzono ogółem 168 tekstów – 109 recenzowanych artykułów (w tym sześć jako tzw. próby i debiuty), 15 raportów (komunikatów) postbadawczych, siedem sprawozdań oraz 36 recenzji. Dwa zeszyty (16. i 25.) opublikowano w całości w języku angielskim, natomiast numery 11. oraz 19. składały się zarówno z tekstów polskich, jak i angielskich. Bardziej rozbudowane sprawozdanie z dotychczasowej działalności naszego periodyku ukaże się w następnym numerze – przybliżone zostaną tam różne procedury stosowane obecnie i mające na celu przede wszystkim podniesienie rangi naukowej naszego czasopisma, poprzez jego indeksację w kluczowych bazach metadanych (np. Scopus), oraz dane na temat negatywnych recenzji i odrzuconych artykułów.

Jako nowe Kolegium Redakcyjne tworzone przez pięć kobiet oraz trzech mężczyzn zdajemy sobie sprawę, że warunkiem dobrze prowadzonych prac redakcyjnych w druku ciągłym (czasopiśmie) jest kontynuacja, seryjność powtarzalnych i sprawdzonych czynności i metod wydawniczych. Nasze czasopismo cały czas korzysta ze swojego dorobku, odwołuje się do historii i dobrych praktyk realizowanych przez poprzednie składy Kolegium Redakcyjnego. Wiąże się to również z olbrzymią dawką doświadczenia i sukcesywnym budowaniem kapitału społecznego, znajomości grona eksperckiego w środowisku socjologicznym, skąd pozyskujemy naszych recenzentów oraz naukowych doradców. To właśnie dzięki pracy poprzednich redaktorów naczelnych – Pawła Ruszkowskiego oraz Sławomira H. Zaręby – oraz dotychczasowego Kolegium Redakcyjnego UCS

ma swoją obecność, utrwaloną w środowisku socjologicznym postać, a zatem, nasza załoga – w której imieniu się wypowiadamy – ma dobrą bazę do dalszego rozwoju periodyku.

Do wszystkich cennych, wypróbowanych praktyk naukowych i akademickich pragniemy jako nowy skład Kolegium UCS dodać coś od siebie. **Po pierwsze**, pragniemy oddać więcej przestrzeni młodemu pokoleniu naukowców i badaczek (nie tylko socjologii), ale i innych dyscyplin naukowych, aby przybliżyć ich naukowe zainteresowania, fascynujące wyniki badań, którymi pragną się podzielić ze światem nauki, a co jest im nierzadko utrudniane ze względu na brak wyrobionego nazwiska i marki. W UCS znajdują dla siebie przestrzeń, spełniając wszystkie fundamentalne wymogi formalne gwarantujące najwyższą jakość naukową proponowanych artykułów, raportów, recenzji wydawniczych etc. Taki numer już jest przygotowywany przez naszą najmłodszą koleżankę redakcyjną – mgr Magdę Ostrowską.

Po drugie, chcielibyśmy częściej ukazywać wpływ polskiej myśli naukowej i humanistycznej na inne kultury. Taki motyw będzie obecny już w kolejnym numerze UCS. **Po trzecie**, pragniemy tworzyć częściej tematyczne numery, które w sposób interdyscyplinarny opowiedzą o prezentowanej tematyce społeczno-kulturowej. Chcielibyśmy zatem zapraszać naszymi regularnymi *call for papers* badaczy z Polski i z zagranicy, przygotowujemy duże numery poświęcone trzem kategoriom inności (Swój-Obcy-Wróg) będące owocem ogólnopolskiej konferencji naukowej *Wędrując ze swoim, obcym i wrogiem*, która odbyła się w marcu 2021 roku. **Po czwarte**, pragniemy publikować, co zapowiadał już numer 25 UCS, numery w języku angielskim.

Zaproponowany obecnie zeszyt obejmuje dwa eseje, które są wzajemnie komplementarne, uzupełniając się teoretycznie i empirycznie. W artykule pierwszym, autorstwa Józefa Baniaka, przedstawiono poglądy i postawy polskiej młodzieży (uczniów szkół średnich i studentów uczelni wyższych) wobec moralności seksualnej postrzeganej w świetle zasad etyki katolickiej. Autor – ceniony ekspert z tego zakresu wiedzy – ze znawstwem opisuje cały bagaż danych pochodzących z badań socjologicznych wykonanych na przestrzeni ostatnich trzydziestu lat, tworząc przy tym syntezę, kompendium analiz, które są doskonałym podsumowaniem wysiłków badaczy i próbą pokazania ich empirycznego dorobku jako dużego wkładu do nauki jako takiej. W tekście ukazano zmiany i metamorfozy postaw i opinii młodych ludzi wobec zagadnień ich nurtujących, wszak młodość jest okresem kształtowania się trwałych odniesień etycznych, zwłaszcza w kwestii relacji intymnych. Zbiorcze zestawienie dynamizmu postaw młodych, które zostały zaobserwowane w przytoczonych przez Autora danych, daje także socjologom pewne podstawy do prognozowania przyszłościowego ujęcia tego stanu rzeczy, choć z drugiej strony ów młodzieżowy dynamizm może wymykać się eksperckiemu ujęciu. Niemniej jednak tekst Józefa Baniaka służyć będzie tutaj jako pewne źródło odniesień i inspiracji.

Z kolei drugi tekst został sporządzony przez Andrzeja Wójtowicza i zatytułowany *Przyczynek do ideografii pojęcia całości społecznej*. Autor dokonuje socjologicznej interpretacji tego terminu, odnosząc się do humanistycznego dziedzictwa nauki (przede wszystkim filozoficznego – ontologicznego oraz historycznego, a także ogólnie – kulturowego). Kategoryzuje konkretne definicje całości społecznej i poddaje je naukowej analizie, wyodrębniając zasadnicze kontrapunkty znaczeniowe, przybliżające do wyjaśnienia sensu tego terminu. Jest to działanie o tyle ciekawe i inspirujące, że odnosi się do podstaw metasocjologii i dotyczy postawy realizmu (holizmu) socjologicznego, dającego prymat zbiorowości przed jednostką. Próby dotarcia do źródeł tego paradygmatu należy zatem obdarzyć szczególną uwagą. Podobnie jak tekst pierwszy, również artykuł Andrzeja Wójtowicza należy traktować jako źródło inspiracji i punkt wyjścia dla przyszłych pogłębionych analiz tej tematyki.

Zapraszamy zatem do lektury – nie tylko socjologów – ale wszystkich czytelników zaciekawionych współczesnymi naukami społecznymi. Bardzo dziękujemy za dotychczasowe zainteresowanie naszym czasopismem, prenumerowanie kolejnych wydań oraz wszelkie kierowane do nas wyrazy wsparcia, cenne uwagi i zalecenia, także pomoc przy realizacji konkretnych zeszytów. Dołożymy wszelkich starań, aby kontynuować dotychczasowy format periodyku, zachowując otwartość na nowości naukowe – nieszablone i zarazem ciekawe analizy badawcze.

Tomasz M. Korczyński i Marcin Choczyński